

Over de 'piekes' of kerkpolitie

■ Alles verandert in de loop der jaren. Toch levert het soms verrassingen op als we geconfronteerd worden met een verandering die we nooit opgemerkt hebben.

Zo kregen we een paar foto's in handen van wat de mensen de *piekes* noemden, of in de correcte terminologie de *kerkpolitie*. Bij de hoogmis in de belangrijkste kerken was er in vroegere jaren altijd een man aanwezig die de kerkelijke functie van kerkpolitie had. Hij had een uniform en droeg een steek. In de rechterhand hield hij een *piek*.

Die *piek* was een lans met een platte ijzeren punt, die de man droeg om wanorde in de kerk te vermijden. Toen de

pastoor het einde van de hoogmis bezegende, ging de *piek* voorop. Niemand mocht via de grote middendeur de kerk verlaten vooraleer hij deze op plechtige wijze geopend had. Onder de mis had hij vooral de jonge snaken in het oog die het tegen hun plechtige communie wat te bont maakten. Eens hoorden we dat een *piek* een boek uit de handen van een vrouw sloeg. Ze was immers een roman aan het lezen in plaats van haar missaal.

Médard Stengée (Hazegraskerk)

Frans Devos (Sint-Jozefskerk)

Het waren meestal de belangrijkste kerken die een *piek* hadden, zoals de Sint-Petrus en Pauluskerk, de Heilig Hartkerk, de OLV-Kerk op het Hazegras en de Sint-Jozefskerk. In de jaren dat koning Leopold II veel in Oostende verbleef, begeleidde de *piek* van de Sint-Jozefskerk regelmatig de vorst naar de grote poort. Als we ons niet vergissen, beschikte ook de Sint-Janskerk over een dergelijke kerkpolitieagent.

We zochten het woord *kerkpolitie* op in het Groot Woordenboek der Nederlandse Taal van Van Dale, maar er stond niets over in. Tot onze verrassing stond het woord *piekenier* er wel in met als uitleg *kerkrechter* of *suisse*. We zochten dan ook maar naar *suisse*, want dat was het woord dat de meeste kerkgangers kenden voor de kerkpoli-

tie. In het woordenboek staat als uitleg voor *suisse*: „voormalig ordebewaker in sommige katholieke kerken, gewoonlijk in uniform, met staf of hellebaard en een bandelier.”

Over de kerkpolitie hebben we twee foto's teruggevonden. De ene foto stelt de laatste *piek* van de Hazegraskerk voor: Médard Stengée. Hij werd geboren in 1871 en stierf in 1952. Hij was kerkpolitie tot voor de Tweede Wereldoorlog. De tweede foto is die Frans Devos van de nog steeds *koninklijke parochie* Sint-Jozef. Frans Devos diende er bij de kerkpolitie van februari 1938 tot en met juli 1981: een periode van meer dan 43 jaar! Hoeveel grote huwelijken en begravingen van bekende personen is hij niet voorgedaan?